

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСІВНИЦТВА

МАТЕРІАЛИ ІV-ї ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ»**

Ужгород 2019

УДК 502.3(477)+5 8.4(063)

C76

Стан і перспективи природокористування в сучасних умовах: матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції (23-24 травня 2019 року, м. Ужгород). - Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2019. 124 с.

ISBN 978-617-7333-89-9

У збірнику подані праці, що висвітлюють стан і перспективи природокористування в Україні з врахуванням засадничих вимог сталого розвитку й охоплення основних напрямків збереження, раціонального використання та відтворення лісових та земельних ресурсів. Наголошується на підтримці збалансованого природокористування, екологічного потенціалу лісів і сприянні можливому його підвищенню.

Рекомендується для використання науковцям, спеціалістам землевпорядкування, кадастру земель, лісівникам, студентам природоохоронних спеціальностей.

Редакційна колегія: к.т.н. Калинич І.В., к.б.н. Потіш Л.А., д.с.-г.н. Гриник Г.Г., к.с.-г.н. Кічура В.П., к.б.н. Мигаль А.В., к.с.-г.н. Гербут Ф.Ф., к.с.-г.н. Чепур С.С., к.с.-г.н. Бокоч В.В., к.с.-г.н. Кічура А.В.

Технічні редактори: Смужаниця Я.В., Лавренюк М.В.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №6 від 30 травня 2019 р.)*

*Рекомендовано до друку Редакційно-видавничою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №5 від 27 травня 2019 р.)*

Матеріали наведено в авторській версії

Редколегія не несе відповідальність за достовірність поданих авторами відомостей

ISBN 978-617-7333-89-9

© ДВНЗ «УжНУ», 2019

<http://komagropolit.rada.gov.ua/uploads/documents/30108.pdf>

7. Сторожук В.Ф. Розвиток інститут права власності на землі лісгосподарського призначення в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: HYPERLINK

http://www.fleg.org.ua/wpcontent/uploads/2014/05/Storozhuk_forest_ownership_rights_Nov_2013.pdf

8. У Держлісагентстві назвали відсоток лісистості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2017/01/17/novyna/ekonomika/u-derzhlisahentstvi-nazvaly-vidsotok-lisystosti-ukrayiny>

УДК 591.5

ВИКОРИСТАННЯ ФОТОПАСТКИ ДЛЯ ФАУНІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ
THE USE OF HUNTING CAMERA FOR FAUNISTIC RESEARCH: THE FIRST RESULTS

Потіш Л.А., Гіга Є М.

НПП «Зачарований край» с.Ільниця Іршавський район E-mail: info@nppzk.info

Наведено результати використання фотопастки для проведення фауністичних досліджень. Проаналізовано відомості добової активності лисиці звичайної в період вигодовування молоді.

Ключові слова: фотопастка, лисиця звичайна

Використання цифрової техніки для стеження за представниками фауни, в останнє десятиріччя, отримало сильний поштовх і досить широко використовується на практиці, зокрема мисливцями. Нашим завданням було встановити ефективність використання фотопастки в умовах НПП «Зачарований край».

Для експерименту було придбано фотопастки CUDDEBACK 1200 і встановлено у двох лісництвах – Ільницькому та Підгірнянському. Налаштування камери проводились у відповідності до інструкції користувача в режимі фото без спалаху, фото із спалахом – нічне фото. Місце встановлення визначалось по проявам діяльності тварин вздовж маршрутів служби охорони. Висота встановлення від поверхні 35-40сантиметрів. Час роботи фотопастки до повного вичерпування заряду акумуляторів складав максимально

13 діб, мінімально 8діб. При відсутності фотофіксації тварин фотопастка встановлювалась в іншому місці. Загальний час роботи фото пасток склав 67 діб в період між 12.04. по 14.07.2018 року. У зв'язку із знаходженням нори одна фотопастка була встановлена поблизу від неї, що дало змогу отримати результати по біології лисиці (Рис.1,2). Розглянемо отримані результати ефективності роботи фотопасток.

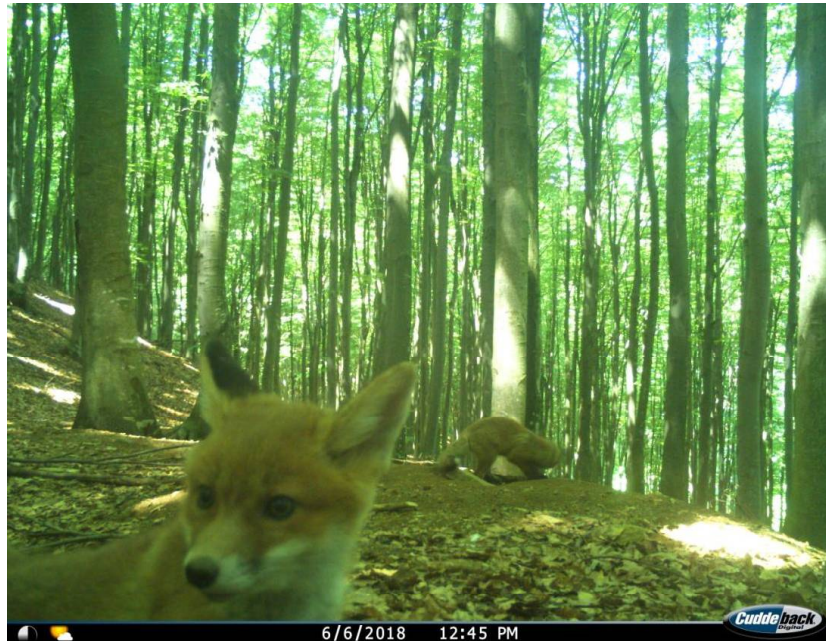

Рис.1 Фото молоді лисиці звичайної поблизу нори (режим фото)

Рис.1 Фото молоді лисиці звичайної поблизу нори (режим фото+нічне фото)

Результати фото фіксації відповідно до місця розташування наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Ефективність встановлення фотопасток

№п/п	Лісництво	урочище	К-сть отриманих фото тварин	К-сть видів тварин	Період роботи камери	Примітка
1	Ільницьке	Курічкаш	47	2	12.04-24.04	камеру зміщено
			42	1	24.05-31.05	
			33	1	05.06-12.06	
		Поташня	0	0	24.04-03.05	
	Квасна вода	0	0	04.05-10.05		
2	Підгірнянське	Камінчик	0	0	04.07-08.07	
		Старий ліс	0	0	04.07-08.07	

Як видно із таблиці з усіх місць розташування фотопасток найбільш результативною була робота приладу в урочищі «Курічкаш». Загалом отримано 122 фото тварин 2 видів, 121 лисиці звичайної (*Vulpes vulpes* Linnaeus, 1758) та 1 козулі європейської (*Capreolus capreolus* Linnaeus, 1758).

Оскільки фотопастка в режимі очікування працює цілодобово, то найбільш важливим є аналіз добових спрацювань. Налаштування часу та дати дає змогу це зробити із точністю до хвилини відповідної доби. Оскільки самець козулі європейської потрапив в фотопастку тільки один раз 17.04.2018 і більше не потрапляв в об'єктив, то аналіз фото по цьому виду проводити не будемо. Більш інформативним є фото із лисицею звичайною.

Отримані результати дають можливість проаналізувати добову активність лисиці звичайної (рис.1)

Як видно добре помітні два піки активності протягом доби даного виду в період квітня червня, а саме в діапазоні 18.00-03.00 та 12.00-15.00 годин.

Отримана за допомогою фотопасток інформація більш інформативною є для окремих місяців, оскільки саме в період квітня – червня закінчується період вигодовування молоком і перехід на тваринний корм. Саме в цей час фотопастка зафіксувала прихід дорослої особини із кормом (ймовірно домашня птиця). Аналіз добової активності по місяцям наведено на рис. 2.

Як видно з рисунку в квітні добова активність була зосереджена в нічний час до 9.00. Очевидно, що в травні з підростанням молоді відбувався перехід до підгодовування молодняку, і як наслідок активність виду різко зростає. Саме в цей період відбувається вихід молоді з нори. Саме молодняк і забезпечував спрацювання фотопастки. Як правило

молодь частіше фіксує камера ніж дорослих особин. Таке явище характерне і для червня. Відмітимо, що загальний аналіз активності лисиці звичайної відображає добову активність по окремим місяцям.

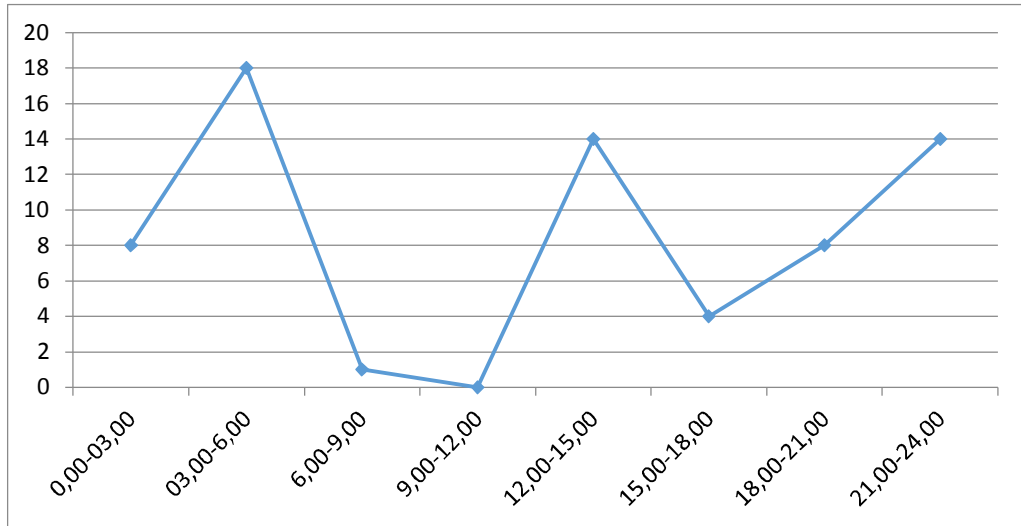

Рис. 1. Добова активність лисиці звичайної в квітні – червні 2018р.

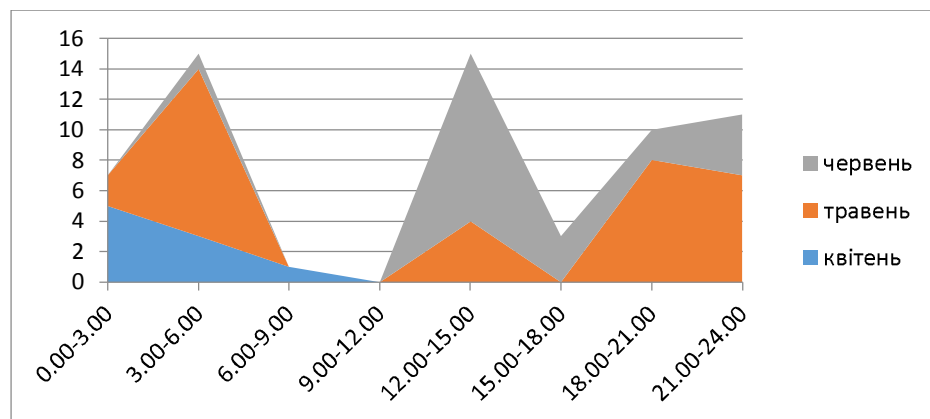

Рис.2 Добова активність лисиці звичайної протягом квітня – червня

Підсумовуючи наведену інформацію, можемо зробити наступні висновки та рекомендації.

Застосування фотопастки якісно підвищує дослідження фауни, але вимагає більш якісного оволодіння новою методикою працівниками наукових відділів та працівників охорони.

Застосування фото пасток має свої недоліки, а саме через значне нерегульоване рекреаційне навантаження, відсутність реального контролю з боку служби охорони існує значний відсоток ймовірності пошкодження та знищення фото пасток.

Для достатньої верифікації відомостей та даних отриманих з використання фото пасток необхідне чітке методологічне забезпечення, яке обов'язково має включати навчання персоналу, що обслуговуватиме такі прилади.

Використання фото пасток не є альтернативою маршрутним облікам та іншим традиційним формам контролю за чисельністю рідкісних видів із високим природоохоронним статусом.

Застосування новітніх засобів фіксації інформації про фауну є необхідним, розробка їх методологічної складової має забезпечуватись науковими установами, відділами природоохоронних установ.

Застосування фотопасток на території НПП «Зачарований край» не дивлячись на першу спробу, дало позитивний результат і має впроваджуватись якомога більше з огляду на розширення його території.

УДК 603.5(477.87)

**МОДЕЛЮВАННЯ ДИНАМІКИ ТАКСАЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ ДЕРЕВОСТАНІВ
ДУБА СКЕЛЬНОГО В УМОВАХ
ДП “ДОВЖАНСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО”
*MODELING MENSURATIONAL INDICATORS DYNAMICS OF OAK STANDS IN
CONDITIONS OF THE STATE ENTERPRISE “DOVHE FOREST GAME
MANAGEMENT”***

Роман В. І., Бокоч В. В.

ДВНЗ “Ужгородський національний університет”, кафедра лісівництва, м.

Ужгород, e-mail: vibokoch@gmail.com

Здійснено моделювання динаміки таксаційних показників деревостанів дуба скельного з використанням статистичного пакету аналізу даних Statistica та повидільної бази даних ВО “Укрдержліспроєкт”.

Ключові слова: динаміка, моделювання, клас бонітету, висота, діаметр.

Прогнозування стану лісів і лісового господарства на майбутнє є досить складною проблемою, враховуючи її нечіткий характер і значні невизначеності економічного, соціального та екологічного передбачення в умовах світу, що змінюється. Моделювання